

Захист цивільного населення під час збройного конфлікту

анотований бібліографічний список
2021. – Вип. 28 (1–10 жовтня). – 8 с.
(<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>)

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

1. **Матеріали XXVII науково-практичної конференції "Теорія та практика сучасної юриспруденції", 30 квітня 2021 р., м. Харків / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. — Харків : Бровін О. В., 2021. — 241 с.** **Шифр зберігання в Бібліотеці: A815021** *Зі змісту: Забезпечення реалізації прав зареєстрованих внутрішньо переміщених осіб на соціальну допомогу / Д. В. Пшенична. — С. 145-146.*

2. **Матеріали XXVI науково-практичної конференції "Теорія та практика сучасної юриспруденції", 20 грудня 2020 р., м. Харків / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. — Харків : Бровін О. В., 2020. — Т. 2. — 369 с.** **Шифр зберігання в Бібліотеці: A815024-2** *Зі змісту: Право на судовий захист в умовах збройного конфлікту / Т. І. Азаренко. — С. 4-5; Колізійні питання надання внутрішньо переміщеним особам грошової допомоги посадовими особами місцевих державних адміністрацій / Н. С. Терьохіна. — С. 39-41.*

3. **Махмурова-Дишлюк О. П. Права і свободи людини та громадянина в умовах збройного конфлікту в Україні як об'єкт адміністративно-правового забезпечення / О. П. Махмурова-Дишлюк // Прав. позиція. — 2020. — № 4. — С. 34-36.** *Визначено, що міжнародне гуманітарне право не містить заборони на ведення війни, цю заборону містять інші норми міжнародного права. Міжнародне гуманітарне право застосовується лише в разі збройного конфлікту та створено державами саме для того, щоб накласти певні межі на насильство під час війни, обмежити страждання, захистити жертв війни. З'ясовано, що міжнародне гуманітарне право не забороняє застосовувати зброю задля*

виведення комбатантів зі строю шляхом вбивства, поранення чи нанесення важких психологічних травм у бою. Комбати будь-якої сторони конфлікту мають право безпосередньо брати участь у військових діях. Міжнародне гуманітарне право забороняє застосування військової сили щодо не комбатантів і цивільних осіб. Зроблено висновок, що права і свободи людини та громадянина в умовах збройних конфліктів в Україні як об'єкт адміністративно-правового забезпечення – це нематеріальні (життя, здоров'я, честь, гідність тощо) та матеріальні (харчування, житло, одяг, фінанси тощо) цінності, які, відповідно до наданої компетенції, в процесі надання адміністративних послуг і виконавчої діяльності надаються суб'єктами публічної адміністрації особам, що постраждали внаслідок збройного конфлікту.

Текст:

<http://legalposition.umsf.in.ua/archive/2020/4/9.pdf>

4. **Публічне управління для сталого розвитку: виклики та перспективи на національному та місцевому рівнях** : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., 27 - 28 трав. 2021 р., (присвяч. 30-річчю незалежності України). — Маріуполь : Халіков Р. Р., 2021. — 279 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці** : A815372 *Зі змісту: Аналіз закону про особливий статус Донбасу / А. В. Ісаєва, М. І. Зелінська. – С. 207-210; Необхідність розробки механізмів реалізації цивільно-військового співробітництва на регіональному рівні / І. В. Ушаков. – С. 244-247.*

Статті з періодичних видань

5. **Депутати закликали реагувати на порушення Росією міжнародних домовленостей** [Електронний ресурс] / Інформ. упр. Апарату Верхов. Ради України // *Голос України*. – 2021. – 6 жовт. (№ 190). — Електрон. дані. *Йдеться про зустріч голови Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та*

Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин Дмитра Лубінця та голови підкомітету з питань міжпарламентського співробітництва, двосторонніх та багатосторонніх відносин Комітету ВР України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Єлизавети Ясько з представниками Асамблеї діаспор світу. Обговорено низку актуальних проблем, зокрема, питання дотримання та захисту прав національних меншин і корінних народів в Україні та забезпечення прав і свобод осіб, постраждалих унаслідок збройного конфлікту та тимчасової окупації частини території України. У ході зустрічі Дмитро Лубінець акцентував увагу на агресії Російської Федерації (РФ) проти України та звернувся до представників Асамблеї діаспор світу з проханням реагувати на порушення РФ міжнародних домовленостей. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/351973>

6. Козлов І. «Багато хто не сподівався, що вдасться врятуватися»: The New York Times про неймовірну операцію українських спецслужб у Афганістані [Електронний ресурс] / Ігор Козлов // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 4 жовт. — Електрон. дані. Зазначено, що у серпні в Афганістані влада стрімко перейшла до руху «Талібан» після того, як США та їх союзники по НАТО вирішили вивести свої армійські підрозділи. Масова евакуація з Кабула іноземців та афганців, які працювали на західні держави, проходила з великим успіхом і не була спокійною. В аеропорту столиці зібралися десятки тисяч людей, які прагнули залишити країну. Останній літак союзників покинув Кабул 31 серпня. Однак у середині вересня зі столиці Афганістану вдалося евакуювати ще майже 100 осіб. І зробили це українські військові! Про цю неймовірно небезпечну та героїчну операцію розповіла американська газета «The New York Times» у статті «Нервова поїздка до Кабулу: Як Україна домовилася з «Талібаном» та врятувала 96 осіб» («A Nervy Trip to Kabul: How Ukraine Negotiated With the Taliban and Rescued 96 Afghans»). Наведено переклад цього матеріалу, підготовлений «Фактами». Текст: <https://world.fakty.ua/386448-mnogie-ne-nadeyalis-chto-im->

[udastsya-spastis-the-new-york-times-o-neveroyatnoj-operacii-ukrainskih-specsluzhb-v-afganistane](https://ukurier.gov.ua/uk/articles/hochu-dodomu-v-ukrayinu/)

7. **Крючков О. "Хочу додому, в Україну!" : чимало українців, які живуть в "ЛНР/ДНР", вже протверезіли: "самостійність" їхніх ніким не визнаних республік викликає в багатьох не лише страх, а й протест /** Олександр Крючков // Уряд. кур'єр. – 2021. – 5 жовт. (№ 192). — С. 5. *Йдеться про ситуацію на окупованій території Донбасу, мешканці якої скаржаться на погіршення умов життя та чекають повернення української влади. Надано інформацію про розвиток Станиці Луганської – населеного пункту на лінії розмежування, в якому за останні роки за допомоги міжнародних партнерів реалізовано низку соціальних програм, зокрема, покращується транспортне сполучення та активно відновлюється й розбудовується інфраструктура.* Текст:

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/hochu-dodomu-v-ukrayinu/>

8. **Куш П. Хоч добре знали, за кого голосували : після участі у виборах сусідньої держави-агресора жителі окупованого Донбасу дуже розчаровані тим, що їх використали /** Павло Куш // Уряд. кур'єр. – 2021. – 6 жовт. (№ 193). — С. 3. *Йдеться про загострення на лінії зіткнення та ситуацію на окупованих територіях, де держава-агресор продовжує кампанію з роздачі російських паспортів та поширює різноманітну дезінформацію щодо України та її збройних сил. Відзначено значне погіршення соціально-економічної ситуації в ОРДЛО, зокрема зазначено, що останнім часом значно зросли ціни на продукти харчування та необхідні товари. Крім того, жителів непідконтрольної Україні території окупанти примусили брати участь у виборах до Державної думи Російської Федерації (РФ), зокрема, напередодні виборів в бюджетних установах і організаціях працівникам активно оформляли чинні в РФ страхові номери індивідуального особистого рахунку нібито для соціальних виплат, а насправді використали це для проведення дистанційного голосування.* Текст:

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/hoch-dobre-znali-za-kogo-golosovali/>

9. **Необхідно засуджувати будь-які спроби легітимізувати анексію Криму** [Електронний ресурс] // Голос України. – 2021. – 6 жовт. (№ 190). — Електрон. дані. *Йдеться про спільну заяву щодо ситуації з правами людини в тимчасово окупованому Криму, яку від імені 40 держав виголосила перша заступниця міністра закордонних справ України Еміне Джапарова під час 48-ої сесії Ради Організації Об'єднаних Націй (ООН) з прав людини в Женеві. Зокрема, в документі вказано на грубі порушення Російською Федерацією (РФ) прав людини на тимчасово окупованому півострові та засуджено будь-яких спроби РФ легітимізувати анексію Криму. Крім того, Росії вкотре нагадали про необхідність дотримуватися прав людини, зокрема, негайно та повною мірою виконати наказ Міжнародного суду від 19 квітня 2017 року щодо поновлення діяльності Меджлісу кримськотатарського народу та припинення утисків кримських татар.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/351950>

10. **Охрименко О. Дистанційна ідентифікація для переселенців і жителів ОРДЛО: стало відомо, коли запрацює механізм** [Електронний ресурс] / Ольга Охрименко // Fakty. ua : [веб-сайт]. - 2021. – 5 жовт. — Електрон. дані. *Наведено тези інтерв'ю ресурсу «Новини Донбасу» заступника міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Снавера Сейтхалілева про нову систему ідентифікування в Пенсійному фонді онлайн для переселенців із Донбасу, які претендують на пенсію і соцвиплати та для осіб, що залишилися на окупованій території. Він зазначив, що система стане доступна з кінця жовтня та зауважив, що для осіб, які залишилися на окупованій території це означає відсутність необхідності їхати в підконтрольні Україні міста і там підтверджувати свою особу. Топчиновник роз'яснив нюанси користування ресурсом.* Текст: <https://ukrainenews.fakty.ua/386473-distancionnaya-identifikaciya-dlya-pereselencev-i-zhitelej-ordlo-stalo-izvestno-kogda-zarabotaet-mehanizm>

11. **Охрименко О. Зеленський помилував 31 засудженого ветерана: на кого із засуджених захисників України не поширюється помилування** [Електронний ресурс] / Ольга Охрименко // Fakty. ua : [веб-сайт]. – 2021. – 8 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що Президент України Володимир Зеленський 8 жовтня підписав указ про помилування 31 засудженого військовослужбовця. Зауважено, що жоден із тих, хто був перерахований в указі, не здійснював тяжких злочинів, а тому було рекомендовано звільнити їх з місць позбавлення волі. Роз'яснено, що комісія при президентові, складаючи список засуджених для помилування, брала до уваги тяжкість статті Кримінального кодексу України, вже відбутий термін, сімейний стан ув'язнених, а також, чи відшкодував винний збиток потерпілим. Як відзначив голова комісії Андрій Гота, помилування не торкнулося ні засуджених за «тяжкими» статтями (вбивство), ні тих, хто скоїв «п'яне» ДТП.* Текст: <https://ukrainenews.fakty.ua/386743-zelenskij-pomiloval-31-osuzhdennogo-veterana-na-kogo-iz-osuzhdennyh-zacshitnikov-ukrainy-ne-rasprostranyaetsya-pomilovanie>

12. **Понад 80 тисяч переселенців потребують житла** // Уряд. кур'єр. – 2021. – 2 жовт. (№ 191). — С. 2. *Йдеться про форум "Внутрішнє переміщення в Україні: сучасні виклики та перспективні рішення", під час якого віце-прем'єр-міністр – міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій Олексій Резніков окреслив низку проблем, які турбують внутрішньо переміщених осіб (ВПО), найголовніша серед яких – житло. Урядовець розповів про роботу уряду в цьому напрямку, зокрема нагадав, що спільно з урядом Німеччини започатковано програму надання пільгових іпотечних кредитів на 20 років для ВПО з річною ставкою всього 3 %. Також підписано рамкову угоду між урядами України і Туреччини, якою передбачено будівництво 500 квартир у Херсоні, Миколаєві та Києві до 2024 року, та тристоронній меморандум між Міжнародною організацією з міграції та містами Северодонецьк і Краматорськ, завдяки якому буде залучено 22,1 мільйона євро на будівництво та придбання квартир для ВПО в*

цих містах. Олексій Резніков відзначив, що уряд "шукає стратегічні рішення", наприклад, схвалено Стратегію економічного розвитку Донецької і Луганської областей і найближчим часом буде внесено пакет законопроектів для її реалізації. "Тобто маємо комплекс програм, якими можуть скористатися різні категорії ВПО. І будемо їх масштабувати. Адже житло – це саме про визначеність і про впевненість", — резюмував віце-прем'єр-міністр. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/ponad-80-tisyach-pereselenciv-potrebuyut-zhitla/>

13. Рибальченко В. Захисникам вирішили не платити?
[Електронний ресурс] / Володимир Рибальченко // Голос України. –2021. – 1 жовт. (№ 187). — Електрон. дані. *Йдеться про перевірку представниками секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України (ВР України) з прав людини низки об'єктів на території Запорізької області. Зокрема під час візиту в обласний територіальний центр комплектування та соціальної підтримки з'ясувалося, що існує заборгованість перед військовослужбовцями за серпень із виплати грошової компенсації за піднаймання житлових приміщень на загальну суму 159 тисяч гривень. Крім того, "військовослужбовці скаржилися на відсутність можливості реалізації права на відпочинок у зв'язку з наявністю на час особливого періоду обмеження щодо одержання ними додаткової відпустки як учасниками бойових дій". Заборгованість із виплати матеріальної допомоги на оздоровлення на загальну суму понад 11 мільйонів гривень, на вирішення соціально-побутових питань (204 тисячі), одноразової допомоги під час укладання першого контракту (2,7 мільйона), а також за перебування у відрядженні (68 тисяч) також виявлено і під відвідування військової частини А1978 в Запоріжжі. Зазначено, що пропозиції Уповноваженого ВР України з прав людини щодо вирішення вищезгаданих питань спрямують до відповідних органів військового управління.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/351760>

14. **Терещенко І. Луганщина: Осередок безпеки в зоні бойових дій** [Електронний ресурс] / Іван Терещенко // Голос України. – 2021. – 7 жовт. (№ 191). — Електрон. дані. *Йдеться про відкриття нової сучасної поліцейської станції в прифронтовому місті Золоте на Луганщині. Зазначено, що станція надаватиме повний спектр правоохоронних послуг населенню Гірської громади, що розташована в безпосередній близькості до лінії розмежування. За словами першого заступника голови Луганської облдержадміністрації (ОДА) Олексія Смирнова, такі осередки безпеки дають змогу жителям віддалених населених пунктів отримувати якісний поліцейський сервіс, а головний поліцейський області Олег Григоров подякував за підтримку та допомогу в облаштуванні станції всім причетним та зауважив, що "це не перша і не остання поліцейська станція, яка відкривається на Луганщині".*

Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/352037>

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

**Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко
12 жовтня 2021 р.**